

Č. 12.323.

Pojišťovací právo: I. U veřejné obchodní společnosti podle zák. čl. XXXVII:1875 jest pokládati za zaměstnavatele ve smyslu § 8 odst. 1 zákona č. 221/1924 Sb. každého společníka této společnosti. — **II.** Podle § 170 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. manžel (manželka) bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti ručí za pojistné rukou společnou a nerozdílnou. — **III.** Pro ručební povinnost manžela za pojistné podle § 170 odst. 2 zákona č. 221/1924 Sb. je bez významu, zda tento manžel nějakým způsobem participoval na příjmech z podniku druhého manžela.

(Nález z 11. března 1936 č. 11.343/36.)

Prejudikatura: ad III. Boh. A 10.434/33.

Věc: Alžběta N. v Kokavě nad Rimavicou (adv. Dr. Ludevít Ruhmann z Prahy) proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě ze 14. června 1933 o ručení za pojistné.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Záručním platebním rozkazem ze 7. listopadu 1931 předsala okr. nem. pojišťovna v Rimavské Sobotě st-lce na základě § 170 zákona č. 221/24 Sb. jakožto manželce společníka za podnik »Továrna na sklo v Zlatně« zaplacení pojistného v částce 121.219.40 Kč, kterou zaměstnavatel nezaplatil a proto st-lka jako manželka společníka ve smyslu cit. ustanovení zákona za pojistné to ručí.

Výměrem ze 7. prosince 1932 okr. úřad v Rimavské Sobotě na stížnost dnešní st-lky tento platební rozkaz zrušil.

Nař. rozhodnutím zrušil však žal. úřad odvoláním okr. nem. pojišťovny v Rimavské Sobotě napadený výměr okr. úřadu v Rimavské Sobotě a obnovil platnost záručního platebního výměru pojišťovny.

O stížnosti podané na toto rozhodnutí uvážil nss:

Stížnost především popírá, že manžel st-lčin jest zaměstnavatelem oněch zaměstnanců, za něž pojistné příspěvky byly vyměřeny a sporným záručním platebním rozkazem st-lce na základě § 170 zák. č. 221/1924 Sb. k placení předepsány; po názoru stížnosti zaměstnavatelem tím jest firma »Továrna na sklo v Zlatně«, tvořící veřejnou obchodní společnost, a manžel st-lčin, který jest společníkem firmy té, jest toliko ručitelem za pojistné, nikoli však zaměstnavatelem ve smyslu citovaného paragrafu. Proto neprávem byl proti st-lce vydán záruční platební rozkaz podle citovaného ustanovení zákona.

O námitce té uvážil soud takto:

Podle odst. 2 § 170 zák. č. 221/1924 Sb., jehož znění novelou č. 184/1928 Sb. zůstalo nezměněno, ručí manželka (manžel) bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti za pojistné, jež se stalo splatným v době společné domácnosti. Ustanovením tímto vysloven je ručební závazek manželky, resp. manžela zaměstnavatele za pojistné, které povinen jest platiti zaměstnavatel a které se stalo splatným v době společné domácnosti. Koho pak dlužno považovati za zaměstnavatele, o němž je tu řeč, stanoví v § 8 odst. 1 cit. zákona, kde jest řečeno, že zaměstnava-

telem podle tohoto zákona jest osoba, na jejíž vrub jsou vykonávány činnosti, uvedené v §§ 2 až 4.

V daném případě pak jde o podnik, který provozuje firma »Továrna na sklo v Zlatně«, kterážto firma existuje v právní formě veřejné obchodní společnosti. Veřejná obchodní společnost povstává i podle uherského obch. zákona (§ 64 zák. čl. XXXVII:1875) tím, že obchodní podnik provozují dvě anebo více osob pod společnou firmou s neobmezeným a solidárním ručením v ten způsob (§ 88 uh. obch. zák.), že členové společnosti ručí solidárně a celým svým majetkem za závazky veřejné obchodní společnosti. Z toho však jde, že podnik veřejné obchodní společnosti provozuje se na účet jednotlivých společníků, resp. že jsou na vrub jednotlivých společníků vykonávány činnosti, uvedené v §§ 2 až 4 cit. zák., které zakládají pojistnou povinnost osob je vykonávajících (srov. nález Boh. A 11.384/34). V důsledku toho však dlužno u takovéto veřejné obchodní společnosti za zaměstnavatele ve smyslu § 8 odst. 1 citovaného zákona považovati každého společníka této společnosti, z čehož dále plyne přímá povinnost každého společníka platiti pojistné příspěvky připadající na podnik společnosti.

Z uvedeného dlužno dospěti k závěru, že manžel st-lčín jest zaměstnavatelem ve smyslu § 170 odst. 2, resp. § 8 odst. 1 cit. zákona, kterého postihuje přímo povinnost platiti pojistné příspěvky, a že není správné stanovisko stížnosti, že jest pouze ručitelem za pojistné, nikoli však zaměstnavatelem. Je proto shora uvedená výtku stížnosti bezdůvodná.

Stížnost vytýká dále, že okr. nem. pojišťovna ani netvrdila ani neprokázala, že by byla bezvýsledně vymáhala zaplacení sporného pojistného od původního dlužníka, nebo aspoň se o to pokusila; ale pak prý nebyl splněn předpoklad pro vznik ručebního závazku st-lčina, neboť ručení, normované v odst. 2 § 170 cit. zákona, není ručením solidárním, nýbrž subsidiárním.

Výtku tu neshledal soud důvodnou.

V odst. 2 cit. § 170 je doslovně uvedeno, že manželka (manžel) bydlící se zaměstnavatelem ve společné domácnosti ručí takto za pojistné, jež se stalo splatným v době společné domácnosti. Slůvkem »takto«, vyjadřujícím nepochybně způsob, jakým manželka (manžel) za pojistné ručí, odkazuje odst. 2 cit. paragrafu na jeho odst. 1, v němž jest řečeno, že za pojistné ručí společně a nerozdílně spolupodnikatelé a dílčí podnikatelé (akordanti § 8). Z toho je však patrné, že v odst. 2 cit. paragrafu chtěl zákonodárce normovati stejný způsob ručení, jako v odstavci prvním, totiž způsob ručení solidárního (rukou společnou a nerozdílnou), a není tudíž ve znění zákona podkladu pro stanovisko stížnosti, že ručení manželky (manžela) podle odst. 2 cit. paragrafu není ručením solidárním, nýbrž subsidiárním.

Stížnost posléze hájí názor, že ručení st-lky podle § 170 odst. 2 cit. zákona nastati mohlo jen tehdy a potud, pokud získala majetek z výnosu podniku, jehož byl její manžel veřejným společníkem, resp. pokud žila s manželem ve společné domácnosti, udržované z výnosu řečeného podniku. Existenci těchto předpokladů pak st-lka popírá tvrdíc, že netoliko nezískala svůj majetek z výnosu podniku, nýbrž že i veškeré výlohy spo-

lečné domácnosti byly hrazeny výlučně jen ze zvláštního parafernálního jmění st-lčina.

Ani tuto námitku neshledal soud důvodnou.

Vyslovil' již v nálezu Boh. A 10.434/33 právní názor, že pro ručení manželky za pojistné podle citovaného ustanovení zákona, které se stalo splatným v době společné domácnosti, je bez významu, má-li manželka účast na příjmu z podnikání manžela, a že zákon pojí tu ručební povinnost manželky na jedinou skutečnost, totiž na bydlení ve společné domácnosti se zaměstnavatelem, aniž stanoví výjimku jakéhokoliv rázu z této povinnosti. Nss trvá na tomto svém názoru a odkazuje co do bližšího jeho odůvodnění podle § 44 j. ř. na důvody onoho nálezu.

Jest proto i tato námitka stížnosti, která jinak nepopírá, že st-lka bydlila v rozhodné době se svým manželem ve společné domácnosti, bezdůvodná.

Č. 12.324.

Vodní právo: Podstatnou náležitostí výroku podle § 40 čes. zákona o právu vodním je také označení osoby povinné k náhradě škody. Označení této osoby není ještě výrokem o náhradě škody.

(Nález z 11. března 1936 č. 11.520/36.)

V ě c: Státní fond pro splavnění řek, vybudování přístavů, výstavbu údolních přehrad a pro využitkování vodních sil při min. veřejných prací a československý stát zastoupený min. veřejných prací proti rozh. zem. úřadu v Praze z 10. března 1933 (za zúčastněného Václava F. v Nelahozevsi adv. Dr. Josef Dvořák z Prahy) o náhradě škody způsobené na rybolovu stavbou hydrocentrály.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje pro vadnost řízení.

D ů v o d y: Rozhodnutím okr. úřadu v Kralupech n. Vlt. ze 7. září 1931 byla zamítnuta žádost Václava F. v Nelahozevsi o náhradu škody způsobené mu vzdušným vlněním vody na řece Vltavě jezem v Měříčovicích.

Na odvolání Václava F. bylo rozhodnutí toto nař. rozhodnutím zem. úřadu v Praze zrušeno a stanovena podle předpisu § 40 zákona o právu vodním náhrada škody způsobené výstavbou hydroelektrárny v Měříčovicích ročním paušálem 1.000 Kč s tím, že nebudou-li účastníci s tímto výrokem spokojeni, mohou se domáhati výroku o náhradě škody cestou soudu.

O stížnosti na rozhodnutí toto podané uvažoval nss takto:

Nař. rozhodnutím přiznal žal. úřad dnešní zúčastněné straně nárok na náhradu škody za poškození jejího práva rybolovu. Stížnost státního fondu pro splavnění řek a československého státu vytýká tomuto rozhodnutí zmatečnost a vadnost řízení.

Nss musil se nejprve vypořádati s otázkou, do jaké míry jest podle zákona povolán o této stížnosti rozhodovati. Nss jest ovšem kompetentní ke stížnosti přezkoumávati konečná rozhodnutí nebo opatření úřadů